

Podejmowanie i wykonywanie działalności gospodarczej przez obywateli Ukrainy

Rząd RP przygotował ustawę o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Ustawa określa również zasady podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej przez obywateli Ukrainy przebywających legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (art. 23 Ustawy).

Obywatele Ukrainy, którzy przyjeżdżają do Polski w związku z działaniami wojennymi, które rozpoczęły się 24 lutego 2022 roku oraz obywatele Ukrainy, którzy przybyli do Polski przed tym dniem i przebywają na terytorium Polski legalnie na podstawie przepisów ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (posiadają np. zezwolenie na pobyt czasowy i pracę czy wizę krajową).

Kto może założyć firmę w Polsce

Obywatel Ukrainy, który:

- przebywa w Polsce **legalnie** oraz
- posiada **numer PESEL**,

może założyć działalność gospodarczą na takich samych zasadach jak obywatel Polski, w **dowolnej formie**.

To oznacza, że taka osoba może założyć zarówno firmę jednoosobową, czyli działalność gospodarczą osoby fizycznej i **zarejestrować ją w CEIDG**, jak i dowolną spółkę osobową lub kapitałową, w tym spółkę jawną i partnerską, i **zarejestrować ją w KRS**.

Kiedy pobyt obywatela Ukrainy jest legalny

Obywatel Ukrainy może przebywać legalnie w Polsce, jeśli spełnia jeden z warunków:

- ma ważny **tytuł pobytowy**
- przybył legalnie na terytorium Polski **od 24 lutego 2022 roku**, bezpośrednio z terenu Ukrainy i deklaruje zamiar pozostania w Polsce
- posiada Kartę Polaka i opuścił Ukrainę w okresie **od 24 lutego 2022 roku**, a następnie przybył legalnie do Polski i deklaruje zamiar pozostania na terytorium Polski.

Termin, do którego obywatelom Ukrainy przysługuje prawo wjazdu do Polski na szczególnych zasadach, zostanie określony w **odrębnych przepisach**.

Obywatele Ukrainy, którzy przybyli na terytorium Polski bezpośrednio z terytorium Ukrainy **od 24 lutego 2022 roku**, korzystają z **ochrony czasowej**.

Ich pobyt jest legalny **przez 18 miesięcy** licząc od 24 lutego 2022 roku, czyli **do 23 sierpnia 2023 roku**.

Ważne! Zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa przez obywatela Ukrainy rozumie się także nieposiadającego obywatelstwa ukraińskiego **małżonka obywatela Ukrainy**, o ile przybył on na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bezpośrednio z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa.

Działalność na podstawie stempla

Nowe zasady zakładania działalności gospodarczej przez obywateli Ukrainy dotyczą również osób, które **jeszcze nie mają tytułu pobytowego**, ale przed 24 lutego 2022 roku rozpoczęły procedurę uzyskania takiego tytułu.

Ich pobyt na terytorium Polski jest legalny **od dnia złożenia wniosku**:

- o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy
- o przedłużenie wizy Schengen lub wizy krajowej
- o udzielenie zezwolenia na pobyt stały i zgody na pobyt rezydenta długoterminowego UE

do dnia, w którym decyzja w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy stanie się ostateczna.

W takim wypadku wojewoda umieszcza w dokumencie podróży obywatela Ukrainy **odcisk stempla** potwierdzającego złożenie wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy, wniosku o przedłużenie wizy Schengen lub wizy krajowej albo wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt stały lub pobyt rezydenta długoterminowego UE.

Taki odcisk jest również tytułem pobytowym.

Do kiedy ważne są tytuły pobytowe

Jeżeli ostatni dzień legalnego pobytu obywatela Ukrainy w Polsce na podstawie:

- wizy krajowej
- zezwolenia na pobyt czasowy

– przypada w okresie od 24 lutego 2022, okres ważności tych tytułów pobytowych ulega przedłużeniu **do 31 grudnia 2022 roku**.

Jeżeli ostatni dzień legalnego pobytu obywatela Ukrainy w Polsce na podstawie:

- wizy Schengen wydanej przez organ polski
- wizy wydanej przez inne państwo obszaru Schengen
- na podstawie dokumentu pobytowego, o którym mowa w artykule 1 ust. 2 lit. a Rozporządzenia Rady (WE) nr 1030/2002 wydanego przez inne państwo obszaru Schengen, albo innego dokumentu pobytowego wydanego przez organ tego państwa, uprawniającego do podróży po terytorium innych państw obszaru Schengen
- w ramach ruchu bezwizowego

– przypada w okresie od 24 lutego 2022 roku, a pobyt ten rozpoczął się przed tym dniem, jego pobyt uznaje się za legalny **przez okres 18 miesięcy**.

Jeżeli ostatni dzień okresu ważności:

- kart pobytu
- polskich dokumentów tożsamości obywatela Ukrainy
- dokumentów „zgoda na pobyt tolerowany”

– wydanych obywatelom Ukrainy przypada w okresie od dnia 24 lutego 2022 roku, ulega on przedłużeniu o **okres 18 miesięcy**.

Kiedy działalność zostanie wykreślona z CEIDG

W momencie, kiedy pobyt przedsiębiorcy **przestanie być legalny**, jego działalność **zostanie wykreślona z CEIDG**.

Taka sytuacja może mieć miejsce między innymi:

- po upływie 18 miesięcy od 24 lutego 2022 roku, czyli po 23 sierpnia 2023 roku
- po upływie ważności przedłużonych tytułów pobytowych
- jeżeli w okresie **w okresie 18 miesięcy** licząc od dnia 24 lutego 2022 roku, obywatel Ukrainy opuści terytorium Polski na dłużej niż **1 miesiąc**.

Ważne! Obywatel Ukrainy, który po 24 lutego 2022 roku wjechał legalnie do Polski bezpośrednio z terytorium Ukrainy, może po upływie **9 miesięcy** od daty wjazdu i nie później niż **do 23 sierpnia 2023 roku**, złożyć **wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy**.

Zezwolenie na pobyt czasowy jest udzielane na **3 lata**.

Jak uzyskać PESEL

Obywatel Ukrainy, który legalnie wjechał do Polski od 24 lutego 2022 roku, bezpośrednio z terytorium Ukrainy, otrzyma PESEL **po złożeniu wniosku** w dowolnym urzędzie gminy na

terytorium Polski. Wniosek może wypełnić wnioskodawca albo pracownik urzędu na podstawie danych podanych przez wnioskodawcę.

Ważne! Jeżeli chcesz, żeby został dla ciebie założony **profil zaufany**, podaj we wniosku o nadanie numeru PESEL:

- adres poczty elektronicznej
- numer telefonu komórkowego
- zgodę na wprowadzenie danych do rejestru danych kontaktowych osób fizycznych
- zgodę na potwierdzenie profilu zaufanego.

W jakiej formie można prowadzić działalność w Polsce

W Polsce można prowadzić działalność gospodarczą w różnych formach:

- indywidualnej działalności gospodarczej (określanej też jako jednoosobowa działalność gospodarcza lub działalność gospodarcza osoby fizycznej)
- spółki cywilnej
- spółek osobowych
- spółek kapitałowych.

Działalność indywidualna, czyli działalność gospodarcza osoby fizycznej, to najprostsza forma prowadzenia działalności:

- można ją zarejestrować online, a **rejestracja jest bezpłatna**
- nie wymaga kapitału na start
- przedsiębiorca jest podatnikiem podatku od osób fizycznych PIT i może wybrać najlepszą dla siebie formę opodatkowania
- przedsiębiorca nie musi być podatnikiem VAT, jeśli ma przychody poniżej określonego progu oraz sprzedaje wyłącznie towary i usługi zwolnione z VAT
- w większości wypadków – dla przychodów, które nie przekraczają 2 mln euro – wystarczy uproszczona księgowość lub ewidencja
- przedsiębiorca odpowiada **całym swoim majątkiem** za zobowiązania firmy
- przedsiębiorca ma wyłączne prawo do reprezentowania swojej działalności.

Spółki są bardziej złożonymi formami działalności. Proces zakładania spółki jest dużo bardziej sformalizowany. Wspólnicy muszą podpisać umowę w określonej formie. Za rejestrację spółki trzeba zapłacić, a reprezentacja spraw spółki i odpowiedzialność majątkowa zależy od typu spółki. Najczęściej trzeba wnieść kapitał zakładowy.

Co jest potrzebne do rejestracji firmy jednoosobowej w CEIDG

Firmę jednoosobową możesz zarejestrować **online lub tradycyjnie** – w dowolnym urzędzie gminy.

Rejestracja firmy jednoosobowej, czyli działalności gospodarczej osoby fizycznej jest **BEZPŁATNA**. Nie płacisz ani za złożenie wniosku o rejestrację firmy, ani za uzyskanie wpisu w CEIDG.

Rejestracja twojej firmy w CEIDG może trwać **do 30 dni**. Jednak zwykle cały proces zajmuje około 7 dni.

Mając numer PESEL oraz profil zaufany możesz **zarejestrować firmę jednoosobową online**. Pierwszym krokiem, który musisz wykonać, jest założenie **Konta Przedsiębiorcy**.

Zobacz, jak założyć Konto Przedsiębiorcy na [Biznes.gov.pl](https://biznes.gov.pl).

Wniosek złożony online możesz podpisać **profilem zaufanym** albo **podpisem kwalifikowanym**. Profil zaufany będzie ci też potrzebny, żeby obsługiwać online twój wpis w rejestrze CEIDG, na przykład, żeby wprowadzić do niego jakiegokolwiek zmiany.

Firmę jednoosobową możesz również **zarejestrować w urzędzie gminy**.

Dodatkowo – niezależnie od tego, czy rejestrujesz firmę online, czy tradycyjnie – jeśli masz tytuł pobytowy, który upoważnia się do pobytu w Polsce, musisz przedstawić **dokument potwierdzający**, że twój pobyt jest legalny.

Pamiętaj! Takiego dokumentu nie muszą przedstawiać obywatele Ukrainy, którzy wjechali legalnie na terytorium Polski **od 24 lutego 2022 roku**, bezpośrednio z terenu Ukrainy i deklarują zamiar pozostania w Polsce.

Kto może podejmować działalność

Ustawa przewiduje, że obywatele Ukrainy, którzy przebywają w Polsce legalnie, mogą podejmować i wykonywać działalność gospodarczą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na takich samych zasadach jak obywatele polscy.

Legalność pobytu będzie badana w świetle ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy [...] (m.in. na podstawie art. 2, 38 oraz 42 – czyli pobyt legalny, zezwolenie na pobyt czasowy, wydłużona wiza) oraz ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, przy czym w przypadku tej ostatniej ustawy obejmie ona wszystkie tytuły pobytowe w niej zawarte). W przypadku utraty prawa do legalnego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przedsiębiorca – obywatel Ukrainy zostanie wykreślony z CEIDG na zasadach ogólnych.

Co ważne, obywatele Ukrainy legalnie przebywający w Polsce, oprócz prawa wpisania się do CEIDG, uzyskają również prawo do zakładania spółki jawnej i partnerskiej.

Reasumując, działalność gospodarczą będą mogły podejmować dwie grupy obywateli Ukrainy:

1. Ukraińcy, którzy przyjechali do Polski po 24 lutego 2022 r. w związku z konfliktem zbrojnym oraz,
2. Ukraińcy, którzy przyjechali do Polski przed tym terminem i posiadają tytuł pobytowy na podstawie ustawy o cudzoziemcach.

Numer PESEL niezbędny i nadawany w gminie razem z profilem zaufanym

W celu zapewnienia bezpieczeństwa obrotu gospodarczego obywatel Ukrainy będzie mógł założyć działalność gospodarczą, posiadając numer PESEL. Numer PESEL będzie natomiast nadawany w dowolnej gminie, a sam wniosek o PESEL obywatel Ukrainy powinien złożyć osobiście w formie papierowej zgodnie z wymogami art. 4 Ustawy. Wraz z numerem PESEL możliwe jest automatyczne utworzenie profilu zaufanego (niezbędne jest posiadanie przez obywatela Ukrainy polskiego numeru telefonu oraz adresu e-mail – szczegółowo w art. 9 Ustawy), który jest niezbędny do korzystania z e-usług administracji PL.

Jeżeli obywatel Ukrainy nie posiada dowodu tożsamości

Ustawa daje możliwość założenia działalności również osobom, które z przyczyn wojennych nie będą posiadały dokumentu tożsamości. Wówczas PESEL wydawany będzie przez gminę na podstawie oświadczenia. W takiej sytuacji prosimy o pokierowanie obywateli ukraińskich do założenia działalności gospodarczej poprzez usługę online dostępną na www.biznes.gov.pl/wniosek-ceidg (lub w wersji EN).

W usłudze po wybraniu narodowości ukraińskiej oraz wskazaniu, że osoba przybyła do Polski po 24 lutego 2022 r. w związku z konfliktem zbrojnym, pojawią się następujące pytania:

1. Rodzaj dokumentu tożsamości
– Prosimy o wybór: INNY
2. Nazwa dokumentu:
– Prosimy o wpisanie: DOKUMENT TOŻSAMOŚCI CUDZOZIEMCA
3. Seria i numer:
– Prosimy o wpisanie: BRAK DOKUMENTU

Informacje o tym, jak zatrudniać obywateli Ukrainy oraz jak założyć i prowadzić firmę w Polsce

Informacje oraz opis, w jaki sposób założyć działalność gospodarczą będąc obywatelem Ukrainy, zostały opisane w artykule dostępnym w wersji PL i UA.

Zachęcamy również do zapoznania się z materiałami przygotowanymi przez MRiT dla polskich i ukraińskich przedsiębiorców dostępnymi pod linkiem: www.biznes.gov.pl/ukraina i przekazywania ich wszystkim zainteresowanym.

Więcej informacji znajdziecie Państwo na stronie biznes.gov.pl